

STOP! wypalaniu traw

Od pokoleń wielu rolników po zimie wypala trawy w błędnym przekonaniu, że spowoduje to jej szybszy i bujniejszy odrost. W województwie mazowieckim w ubiegłym roku straż pożarna gasiła 12188 pożarów traw.

STOP! wypalaniu traw na Mazowszu

video-relacja z gaszenia traw przez OSP Łomianki w Kępie Kiełpińskiej (kwiecień 2012)

Od pokoleń wielu rolników po zimie wypala trawy w błędnym przekonaniu, że spowoduje to jej szybszy i bujniejszy odrost, a tym samym przyniesie korzyści ekonomiczne. W województwie mazowieckim w ubiegłym roku straż pożarna gasiła 12188 pożarów traw. Płonęło 6912 ha nieużytków. Każda taka interwencja to poważny wydatek finansowy i zaangażowanie znacznych sił staży pożarnej.

Autorem filmu jest Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych

▷ **Pożary niszczą przyrodę**

Pożar traw oznacza zniszczenie miejsc lęgowych wielu gatunków gnieźdzących się na ziemi i w krzewach ptaków. Palą się gniazda już zasiedlone, a zatem z jajeczkami lub pisklętami (np. tak lubianych przez wszystkich skowronków). Płomienie niszczą miejsca bytowania zwierzyny łownej, m.in. bażantów, kuropatw, zajęcy, a nawet saren, jeleni czy dzików. W pożarach traw ginie wiele pożytecznych zwierząt kręgowych: płazy (żaby, ropuchy, jaszczurki), ssaki (krety ryjówki, jeże, zajęce, lisy, borsuki, kuny, normice, badyłarki, ryjówki i inne drobne gryzonie). Niejednokrotnie od palącego się poszycia gleby, zajmują się torfowiska. Pożary torfu są wyjątkowo trudne do ugaszenia, mogą trwać nawet kilka miesięcy. Torfowiska na regenerację potrzebują kilku tysięcy lat. Często pożar traw przenosi się na sąsiadujące lasy, niszcząc bezpowrotnie cenne drzewostany. Spalony las regeneruje się kilkadziesiąt lat.

▷ **Wypalanie traw wyjaławia ziemię**

Ziemia na „wypaleniskach” wbrew temu, co sądzą zwolennicy wypalania traw staje się jałowa. Ogień hamuje asymilację azotu z powietrza oraz proces gnicia pozostałości roślinnych, które tworzą urodzajną warstwę gleby. Przy wypalaniu giną mrówki. Owady te zjadając resztki roślinne i zwierzęce ułatwiają rozkład masy organicznej i wzbogacają warstwę próchnicy, „przewietrzają” glebę. Jedna kolonia mrówek może zniszczyć do 4 milionów szkodliwych owadów rocznie. W pożarach traw giną biedronki, zjadające mszyce. Ogień uśmierca dżdżownice, które mają pozytywny wpływ na strukturę gleby i jej właściwości. Płomienie i dym

zabijają pszczoły i trzmiele, co powoduje zmniejszenie liczby zapylonych kwiatów, a w konsekwencji obniżenie plonów roślin. Wypalona łąka potrzebuje kilku lat na regenerację.

▷ **Zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi**

Wysuszone trawy palą się bardzo szybko, wystarczy zmiana kierunku wiatru, żeby pożar wymknął się spod kontroli i przeniósł na zabudowania. Co roku w pożarach wywołanych wypalaniem traw giną ludzie. Inni tracą dobytek całego życia. Płonące trawy w przydrożnych rowach to także zagrożenie dla kierowców. Co roku dym z płonących nieużytków jest przyczyną groźnych kolicji drogowych. Może powodować także zatrucia.

▷ **Utrata dopłat bezpośrednich**

Zakaz wypalania traw jest jednym z "Wymogów dobrej kultury rolnej". Rolnikowi, który nie przestrzega zakazu, grozi zmniejszenie należnej wysokości wszystkich rodzajów dopłat bezpośrednich o 3%. Jeśli zostanie stwierdzone, że rolnik wypalał trawy na którymkolwiek z uprawianych przez niego gruntów, o tyle mogą być pomniejszone jednolita płatność obszarowa, płatność cukrowa, płatność do pomidorów, przejściowe płatności z tytułu owoców miękkich, płatności do krów i owiec, specjalna płatność obszarowa do powierzchni uprawy roślin strączkowych i motylkowatych drobnonasiennych, a także płatności rolnośrodowiskowe (PROW 2007 - 2013), pomoc na zalesianie gruntów rolnych (PROW 2007 - 2013) oraz płatności z tytułu ONW. Wysokość kary może jednak wzrosnąć do 5 proc., bo Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa każdy przypadek wypalania traw rozpatruje indywidualnie. Gdy rolnikowi zostanie udowodnione celowe wypalanie traw, ARiMR może obniżyć każdy z rodzajów płatności bezpośrednich aż o 20%, a w skrajnych przypadkach stwierdzenia uporczywego wypalania traw, Agencja może pozbawić rolnika całej kwoty płatności bezpośrednich za dany rok.

▷ **Wypalanie traw to przestępstwo**

Ustawa o ochronie przyrody i ustawa o lasach zabrania wypalania traw na łąkach, pozostałości roślinnych na nieużytkach, skarpach kolejowych i rowach przydrożnych. Sprawcy podpalenia grozi grzywna do 5 tys. zł, a w przypadku spowodowania pożaru stanowiącego zagrożenie dla życia, zdrowia czy mienia, od roku do 10 lat więzienia.

[**Poradnik metodyczny dla nauczycieli**](#)

[**Poradnik metodyczny dla Ochotniczej Straży Pożarnej**](#)

[**Co roku w Polsce płoną lasy - PLAKAT**](#)

[**9 na 10 pożarów powodują ludzie - PLAKAT**](#)